

paa. Maximum staaer det i Monarchiets Magt at komme til at stille meget høit; thi det er umuligt for nogen lovgivende Forsamling, at kontrollere Indtægterne og drive Indtægtsansættelsen til den yderste Grændse, og jeg vil gaae meget videre, thi vi have i saa Henseende en lang Erfaring for os, og sige, at man i Almindelighed vil betragte det som yderst uforstigtigt at gjøre det, og hvad Forlangenderne, med Hensyn til Udgiftsposterne, angaaer, — ja, jeg vil, siden Vedkommende ikke er nærværende, være yderst forstigtig i mine Udtryk — saa er man ikke knap i saa Henseende paa det Sted, hvorom her er Spørgsmaal. Man vil, som Følge heraf, komme til at stille Forskjellen mellem Indtægten og Udgiften høiere i sit Forlangende end nødvendigt, og derved tillige den Dækning, som under almindelige Tilfælde anses tilstrækkelig, men naar man saa forlanger denne store, meer end tilstrækkelige Dækning heelt udbetalt i Aarets Løb, saa er det formeget forlangt, at man ovenikjøbet skal give et Stub herfra og sige: vi opgive Afregningen; og det vilde vi gjøre, naar vi fulgte det Exempel, at sætte en bestemt Sum ind her, som savnes; skee det, saa behøvede man ingen Ting mere; thi saa havde vi indvilget deri. Men vi kunne ikke indvilge deri, da den nævnte § 4 forhindrer det, og jeg troer ikke, at der i den staaer, at de deri fastsatte Bestemmelser kunne forandres ved Lov. Jeg troer, at der, for at vi skulle kunne opgive denne Ret til at fordrø Afregning, maa mere til end en simpel Lov, og det vilde kun være en simpel Lovbestemmelse, og det endda kun en Lov paa Aaremaal, om vi satte et saadant Tillæg ind i Finantsloven.

Det er jo glædeligt, at denne Forhandling er kommen frem, førend vi ere gaaede fra hinanden; thi vi have derved gjort et dybt Indblik til forskellige Sider. Vi have nu seet, at man gennem Monarchiets Forsamling og gennem Monarchiets Regjering vil gribe ind og forsøge paa at gribe ind i vore grundlovmæssige Rettigheder, og at man vil slyde hæderlige og ansætte Mænds Navne ind her imellem og sige: De ville handle saaledes, hvorfor ville I da ikke ogsaa gjøre det Samme og følge dem;

paa den Maade vil man bringe os til at gjøre Skridt, hvis Betydning baade for os og for de andre Dele af Staten vi ikke kunne nøie overveie. Kunne vi sige, at hvad der er passeret ved Rigsraadets Mellemkomst og de Afgjørelser, som der ere skeete, ere gaaede af uden alle Slags Forlegenheder? Jeg bebrejder Ingen disse Forlegenheder, jeg troer imidlertid, de kunde have været undgaaede; saa meget undrager jeg dog deraf, at hvad der er skeet ikke i sine Resultater har stillet sig som Wiisdommens rette Vælb. Der er indtraadt ubehagelige og det høist ubehagelige Følger ved den bratte Afslutning, vi ere komne til, af vor hele constitutionelle Udvikling. Vi have ikke mere Midlet i vor Haand til at sige, det er saaledes flydende, at der endnu kan skee Forandringer deri; i alt Fald ligger det ikke hos os, men hvad der ligger hos os, det er, at vi ikke, førend vi behørig have prøvet og undersøgt Sagen, skulle lade os fravriste og endnu mindre afløse de Bestemmelser, som staae bestyrtende for os i den nævnte § 4; lad os huske paa, at vi have i Afregning allerede 800,000 Rd. tilgode.

Schovelin: Den ærede Rigsdagsmand har lagt saa overordentlig stor Vægt paa, at nu have vi faaet Noget at vide. Ja, den ærede Rigsdagsmand har faaet at vide, at jeg har læst Rigsraadstidenden og Statsbudgettet, men jeg kan ikke indsee, hvorledes han kan tillægge dette en saa overordentlig stor Vægt, thi der er dog ikke noget Mærkværdigt derved. Alt, hvad jeg har sagt, staaer at læse der; det er ingen Hemmelighed, som jeg har meddeelt. Naar der staaer, at en Sum er calculatorisk, saa ligger jo det, som dette vil sige, ganske i Sagens Natur, og naar der staaer, at en bestemt Sum ikke er calculatorisk, ja, saa vil det sige, at den staaer fast, at den ikke er foranderlig. Det synes, som den ærede Rigsdagsmand først nu, efterat han er kommen ud af Rigsraadet, har faaet at vide, at den fælles Kassebehovsning i Finantsaaret 1855—56 er voret. (Efterretning: Det har jeg ikke sagt et Ord om.) Det er dog først her, at den ærede Rigsdagsmand har begyndt at paatale denne Sag. Dersom han havde